

Hà Thanh, tiếng hát của dòng sông xanh

Tác Giả: Trán Kiám Đáan

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

Nói về giọng hát thiên phú của Hà Thanh đã có rất nhiều văn nhân, thi sĩ, nhạc sĩ... nhiều thành khen tặng.

Gi tên hoa súng: LáC HÀ

Gi thôn LiáU Há: quê nhà bên sông

Gi TRáN KIáM: há sĩ c... không

Gi HÀ THANH: tiếng hát dòng Háng Giang

Có hai gã Trán Kiám lang bát xa quê gặp nhau bên trái Tây cùng nói về một nhân vật. Thi sĩ Kiám Thám nói về "má O" và tôi nói về "bà Chá" nghe sĩ của mình là ca sĩ Hà Thanh bằng một máu "sá yáu lý lịch" hợp soạn hòa âm rất chặt chẽ và... nên thơ như thơ đó.

Thuánh ở làng Liáu Há, tôi thơáng lên một hành trình khi cuộc tuán ngái quanh cái "Ra-dô" ở làng về bên nhóc thì trong xóm nghe cháng trình ca nhạc của ban Việt Thanh[1] ở đài phát thanh Huế, mà trong đó, Hà Thanh, bà cháh của tôi, là ca sĩ... hát hay như t. Nhóm bình luận gia âm nhạc chân đất làng tôi thì sắp nhá cho đán ngái ở n cháng biết có mang hái cháng "trái u" [2] hay không nghe ai cũng xuýt xoa khen giọng hát Hà Thanh thuá đó là "hay như t xá."

Làng Liáu Há và há Trán nhà tôi -- có lẽ luôn có Huế -- háu hát là nháng ráng thông già ká sĩ không ở n káp về mùa Xuân nghe sĩ đang lên. Đó là hán táng nghách lý ráng, ai cũng mán má giọng hát của Hà Thanh, nghe ngái ái ngái khi một cô ná sinh xinh đẹp xá Huế, ái ná của một gia đình nho phong "êm đám tráng rá màn che" trở thành ca sĩ. Nhiều là dòng há Trán Kiám chúng tôi có bác Trán Kiám Phá làm tráng tác thì ở càng quan tâm nhiều hơn. Bác "Trá Phá", thân phá của chá Hà Thanh, về dung mạo uy nghi, thơáng cám cân náy mác cho cá dòng há, nay ở cho phép chá Hà đi hát công khai trên đài phát thanh, thì quá là một cuộc "đái cách máng" trong quan niệm truyền thống còn mang nhiều đánh kiến của đát quê thói rất Huế đáng thái.

Ngày đó, khu nhà về n cá kính ở mé này nhánh sông Háng nái lián về sông An Cáu náng đác máa trong; ngó qua mé bên tê sông là tráng Pellerin về n thơáng đác giái nam nhi Huế ráng và Huế "báu" -- bát chác Lan Đình gọi là "Ván Thúy Hánh"[2*] -- vì một nhà mà có nhiều hơn cá "ngũ long công chúa", đáu mang tên chá có bá tháo và rất chi là... thơáng Đông ông bá m đi về mác ai: Tá Cán, Hà Thanh, Pháng Tháo, Liên Nhá, Thúy Vy, Bích Lan, Hoàng Mai.

Đái nghe sĩ của Hà Thanh bắt đầu từ năm 1953, ở n đáu đài Phát Thanh Huế má một cuộc tuyển ở ca sĩ về quy mô ở n. Anh Trán Kiám Tánh biết cô em gái mình có giọng hát hay quá

Hà Thanh, tiếng hát cuả a do ng sông xanh

Tác Giả: Trần Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

---

nên đã dắt em đi thi. Điêu ki n ghi danh d thi là ph i t 15 tu i tr lên. Ngày đó, L c Hà, cô n sinh áo tr ng nón bài th Hu m i 14 tu i, nên ph i "ki m thêm m t tu i tr i cho" n a m i đ tu i d thi và k t qu đ ng đ u cu c thi. Tuy ông c thân sinh ch Hà Thanh là ng i theo Tây h c v i tinh th n c i m ph ng Tây, nh ng "ph ng Tây Hu " thu đó cũng v n còn trong m u m c nho phong. Nh c sĩ Ngô Ganh là giám đ c đài phát thanh Hu đ ng th i, ph i dùng uy tín c a mình đ n nhà n n , r ng: "H c hành thì đ a nào h c ch ng đ c, nh ng còn cái tài c a cháu Hà Thanh là m t tài năng đ c đáo, có giá tr trong c n c Vi t Nam. N u không cho đi hát thì tài năng s b mai m t đi, u ng l m." Ông c nghe l i mình gi i h p lý nên cho đi hát đ đài phát thanh mà thôi, không hát đ phòng trà hay sân kh u. T đó, tiếng hát Hà Thanh đã v ng ra xa h n bên ngoài rào đ u V n Thúy H nh.

Ng i ta v a th ng th c gi ng hát thanh thoát, m t mà (uy n thanh) nh tiếng sông H ng đang lên c a Hà Thanh; nh ng đ ng th i cũng v a quan sát nàg ca sĩ x Hu đó nh m t hi n t ng.

Nói về giọng hát thiên phú của Hà Thanh đã có rất nhiều văn nhân, thi sĩ, nhạc sĩ... nhiều thành khen tặng. Một vị thầy âm nhạc của tôi ở trường Hàm Nghi Huế là nhạc sĩ Văn Giảng (cũng ký tên là Thông Đạt, tác giả Ai Về Sông Trường...) đã cho rằng, Hà Thanh là một ca sĩ tiêu biểu của Huế. Chỉ có một giọng hát thanh tao, quý phái với một cách hát hiện đại và trường âm thanh vừa vắn, diển cảm tuy rất vui. Đặc biệt là những lúc mà một người có hồn và giọng cảm trong tiếng ca.

Luyện lấy mà không làm điệu thì một người học nhạc quanh co thành ra làm dáng trình diễn là nét đặc đáo nhất trong tiếng ca Hà Thanh.

Nhân dáng, điệu bộ trình diễn và phong cách sinh hoạt đời thường cũng như trong hội diễn với bạn xem là một "điểm nhấn" của người ca sĩ. Nếu như nói theo Đào Uyển Minh, nhà phê bình

nghe thuở tại Đài Loan khi nhận được tin về Quỳnh Dao, thì phong thái của một nghệ sĩ là "sống bình dị hơn cả một chú chim phượng hoàng tâm lý có điếu khi tài năng thiên phú đi một và tất nhiên tác phẩm trình diễn giáo dục, hoàn cảnh xã hội và xu hướng nghệ thuật của thời đại"[3] thì quan niệm này có vẻ sát hợp với Hà Thanh. Chị sinh ra và lớn lên ở Huế. Huế đẹp cảnh đẹp người đẹp nhưng và yêu thơ nhạc không chỉ vì Huế đẹp, Huế thơ mà còn vì Huế là vùng đất của nhiều tài trí ách nhân; chịu nhiều oan khiên và đất nước tan tác từ thuở công chúa Huyền Trân đi mình cho Huế, áo xiêm phiêu bạt về Chiêm quốc. Cho nên, hầu như tất cả nghệ sĩ xứ Huế đều không có sống bình dị hơn tảo bèo, vô bờ, chinh phục đất nước hút khách thơ nhạc qua dáng vẻ bên ngoài. Đây cũng là cảm nhận của Thu Bồn, một nhà thơ xứ Quảng: "... sông chảy vào lòng nên Huế rất sâu."

Nhà thơ Nhật Tuân, tác giả "Chuyện Chúng Mình" vang tiếng một thời, nói về Hà Thanh như sau: "Tôi có dịp gặp Hà Thanh khi làm quân đội ở đài Phát Thanh Quân Đội (1968) tại Sài Gòn. Hà Thanh lúc đó hát rất hay và xuất hiện thơ nhạc xuyên trên các đài VOF, Mặt Việt Nam, đài Sài Gòn, đài Quân Đội. Hà Thanh càng ngày càng nổi tiếng. So với những ngày còn ở Huế, sống giao thiệp của Hà Thanh có phần thoải mái hơn đôi chút, nhưng vẫn còn dè dặt và giữ gìn lắm. Thời này Hà Thanh hát nhiều bài của Nhật Tuân do Phạm Duy, Đan Thọ, Hoàng Lan phổ nhạc. Đặc biệt là Hà Thanh hát rất nổi tiếng những nhạc phẩm của Nguyễn Văn Đông và nhạc tiền chiến của Đoàn Chuân, Tô Linh. Bài nào Hà Thanh hát lên cũng làm người nghe rung động vì khi hát nàng để hết tâm hồn vào lời thơ, ý nhạc của tác giả như những giọt ngọc trong bài. Hà Thanh như 'nhỏ' vào bài hát để diễn tả, để làm toát lên giọng Huế rất đẹp thơ nhạc."[4]

Tác giả Chuyện Chúng Mình mô tả Hà Thanh: "Dáng người thanh tú, cao cao, nở cười vui tươi luôn nở trên môi với nét mặt rạng rỡ. Tính nết Hà Thanh nhu mì, hiền dịu, khác biệt trong giới nghệ sĩ."[5]

Và nhà thơ Tôn Nữ Hồ Khanh cũng đã "phong Huế" cho Hà Thanh, rằng: "Dáng người thanh thoát, dịu hiền, khiêm tốn; tuy tươi mát, thân tình nhưng cũng rất e dè và chúng ta của Hà Thanh là nét tiêu biểu cho con người và phong thái của 'vùng đất khó'... Huế."[6]

Những góc nhìn và cách nhìn có thể khác nhau về một Hà Thanh ca sĩ, nhưng hình ảnh và nhận được về một Hà Thanh hiền thơ là chung nhất. Đó là một Hà Thanh mà vẻ hình thơ nhạc cũng như vẻ phong cách sinh hoạt và trình diễn vẫn như một tiêu biểu cho "tính Huế" đã ăn sâu trong từng nếp nghĩ của người Huế: Sâu lắng, nặng nề, trang trọng, tài hoa.

Chị Hà Thanh sang Mỹ năm 1984. Có những cây cầu đã gãy trong chiến tranh và những mối tình gãy đổ sau cuộc chiến. Trong cơn "trở lại qua một cuộc bể dâu", Hà Thanh tìm về với thi nhân học, thi nhân đất và thi nhân ca. Những bản nhạc Thi nhân do Hà Thanh hát hoặc về một phần nhạc thơ thi nhân, về ca mang âm hưởng thâm trầm, gợi cảm mà gợi niềm cảm xúc "sông An Cựu nước đổ về sông Hương" và sống lắng đọng thấm vào lòng người của hai chuông Thiên Mụ. Những khi buồn nhớ và lòng chiêm nghiệm từng vẻ âm suy nghĩ từng tâm mình, tôi lại thích nghe thi nhân ca do Hà Thanh hát. Giọng hát trầm đằm còn mang cái giọng thanh âm giọng Huế của chị làm cho người nghe có cảm tưởng như đang nghe những lời tình của Huế. Nghe Hà Thanh hát thi nhân ca, người ta bỗng quên đi sống hiện tại của thời gian đã làm cho đời phai nhạt và quên luôn những cách thời gian làm nên tuổi tác của chị. Một cảm giác thanh tân, tươi mát và lắng đọng đọng lại trong lòng người và chợt đến, chợt đi hay thấm đẫm vào trong cảm xúc.

Hà Thanh, tiếng hát của dòng sông xanh

Tác Giả: Trần Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

Khán giả ái mộ Hà Thanh liên tục nghe đến nguôn Thiến đang thổi i thổi m b n ch t ngh sĩ c a ch khi ch xu t hi n g n đây trong các cuộc trình diễn và thu băng gây qu t thi n, cũng như trong các chương trình nh c h i Asia, Paris by Night v i đáng v tr trung, thổi i mát nh c m y m i năm v tr c. Trong thời gian ca sĩ tr đang lên, Hà Thanh không b chi c c u th h n g n cách; trái lại, ch đã làm cho khán giả ái mộ c m đ n g và th n g th c gi n g hát v n trong n g n, quý phái c a ch trên n o v g n "th t th p c lai hy."

Hà Thanh có một chỗ đứng riêng trong lịch sử tân nhạc Việt Nam và một vị trí đặc sáng trong lòng người yêu nhạc x Hu .

Nhà thơ k , nhạc dòng sông xanh v n luân l u ch y. Tiếng hát v t th i gian c a Hà Thanh v n còn xanh mát nh tên ch , nh nh dòng sông xanh mà muôn đ i con n c v n đang v , đang t i. Và, nói thêm b n g nh n g nét ch m phá thi v nh m t nhà th nào đó, "...có một chút gì r t Hu , r t th n g... Có một chút gì r t Hu trang đài..." trong tiếng hát Hà Thanh.

[1] Ban Việt Thanh do nhạc sĩ Văn Gi n g -- cũng là Thông Đ t tác giả Ai V Sông T n g -- thành lập và đi u khi n; chuyên trình diễn tân nhạc t i đài phát thanh Hu .

[2] "Khi thổi n g trái u cũng tròn, khi ghét trái b h n cũng méo". T c n g dân gian [2*] Lan Đình. Uy n Thanh. Văn M i; 3 -1958:

"Soi bóng bên t V n Thúy H n h
T n g t rêu ph mái Bình Linh"

[3] Qu nh Dao V n L c. Đào Uy n Minh. Trung Văn; Taiwan, 2001

[4] Nhattuan-TCM [5] Tdd - Footnote # 4

[6] Tôn N H Kh n g. VN, 2006

Slide Shows và Videos v i Tiếng hát Hà Thanh

(co the co ban nhac da xem roi)

Pps:

[Power Point Show "Hoa Xuân"](#) (click de xem pps hoac download)

[Power Point Show "Sài Gòn Trong Trái Tim Tôi"](#)

[Power Point Show "Chào Đ t N c T Do và Hy V n g"](#)

[Power Point Show "Chi u M a Biên Gi i"](#)

[Power Point Show "Ai Lên X Hoa Đào"](#)

[Power Point Show "Đêm Đông"](#)

[Power Point Show "Tà Áo Tím"](#)

[Power Point Show "N C i S n C c"](#)

[Power Point Show "H i Ng ai Th n g Ca"](#)

[Power Point Show "Đêm Tàn B n Ng "](#)

=====

Videos youtube:

Ha Thanh, tiep ng ha t cu a do ng song xanh

Tác Giả: Tr n Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

Hoa Xuân

<http://www.youtube.com/watch?v=nadO0BY6PEM&feature=related>

□

Saigon Trong Trai Tim Toi

http://www.youtube.com/watch?v=1KwvV9EHvk&feature=player_embedded#!

□

Chao Dat Nuoc Tu Do va Hy Vong

http://www.youtube.com/watch?v=FyY2s7uFkds&feature=player_embedded

□

Chieu Mua Bien Gioi

http://www.youtube.com/watch?v=NJBsWL2gGf0&feature=player_embedded#!

Hà Thanh, tiếng hát của dòng sông xanh

Tác Giả: Trần Kiên Đoàn

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

□

Ai Lên X Hoa Đào

http://www.youtube.com/watch?v=5vwKk_e8gs&feature=related

□

Đêm đông

http://www.youtube.com/watch?v=uv1waY198ho&feature=player_embedded

Ta Ao Tim

<http://www.youtube.com/watch?v=bFbt5gPW9No&feature=related>

Nu Cui Son Cuoc

<http://www.youtube.com/watch?v=pqDDNrmr-gw&feature=related>

Hai Thanh, tien ng ha t cu a do ng song xanh

Tác Giả: Tr n Kiem Doan

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 06:18

Hai Ngoai Thuong Ca

<http://www.youtube.com/watch?v=bkIPtldDKDc&feature=related>

Dem Tan Ben Ngu

<http://www.youtube.com/watch?v=6Hou53aJN2M&feature=related>

Chieu Vang

<http://www.youtube.com/v/XOTKEJ1p3tY>

M y D m S n Khe

Hà Thanh, tiếng hát của dòng sông xanh

Tên: Trần Kiên Đoàn

Địa chỉ: Nhà số 12, Đường 12, Quận 12, Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 12/06/2010

<http://www.youtube.com/watch?v=fAclyT-7Ajc&feature=related>

Nhớ Một Chiều Xuân <http://www.youtube.com/watch?v=5yCw1JDqMy4&feature=related>

hoặc click link sau đây để có tất cả các videos youtube của Hà Thanh:

http://www.youtube.com/results?search_query=ha+thanh